

PRIEDAS NR. _____

LIETUVOS MOKSLINIŲ BIBLIOTEKŲ ASOCIACIJOS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vilnius, 2015

Ataskaitos turinys

LMBA ataskaitos už 2014 metus santrauka	3
1. Informacija apie Lietuvos mokslinių bibliotekų asociaciją ir jos darbuotojus.....	3
2. Struktūrinių fondų projektas „eMoDB.LT2: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai – antrasis etapas“	6
3. Duomenų bazių prenumerata	7
3.1. Bibliotekų lėšos duomenų bazėms prenumeruoti.....	8
3.2. Duomenų bazių prenumerata vykdant Kultūros ministerijos projektą.....	8
3.3. Duomenų bazių prenumerata iš projekto eMoDB.LT2 biudžeto	9
3.4. Duomenų bazių prenumerata iš bibliotekų lėšų	9
3.5. Duomenų bazių prenumeratos apibendrinimas	10
4. Duomenų bazių testavimas.....	12
5. LMBA renginiai ir kita veikla	14
5.1. Projekto eMoDB.LT2 mokymai	14
5.2. Duomenų bazių pristatymai ir susitikimai su leidėjais.....	15
5.3. Kiti renginiai	17
6. Tarptautinė veikla.....	18
6.1. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje EIFL.....	18
6.2. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje EBLIDA	19
6.3. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje LIBER.....	19
6.4. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje ICOLC	19
6.5. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje IFLA	20
6.6. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje SPARC Europe	20
7. LMBA viešinimas	20
2015-ųjų metų planai.....	22
Dėkojame	22
Priedas Nr. 1. Prenumeruojamų duomenų bazių leidinių statistika: 2014 metai	23

LMBA ataskaitos už 2014 metus santrauka

2001 metų gruodžio mėn. Lietuvos mokslinių bibliotekų asociaciją (toliau – LMBA) įsteigė 23 institucijos-steigėjos. 2014 metų pabaigoje LMBA buvo 56 nariai, 1 narys – Lietuvos žemės ūkio biblioteka – likviduota 2014-12-31.

LMBA dirbo 11 darbuotojų, 3 iš jų dirbo visu etatu. Emilija Banionytė LMBA pirmininkės pareigas nuo 2001 m. eina visuomeniniais pagrindais.

LMBA ataskaitoje už 2014 metus pateikiama informacija apie veiklas, kurios apima: duomenų bazių prenumeratą, ES struktūrinių projektų įgyvendinimą, organizuojamus renginius, tarptautinį bendradarbiavimą ir kt.

Šioje bei finansinėje ataskaitose pateikiami skaičiai litais.

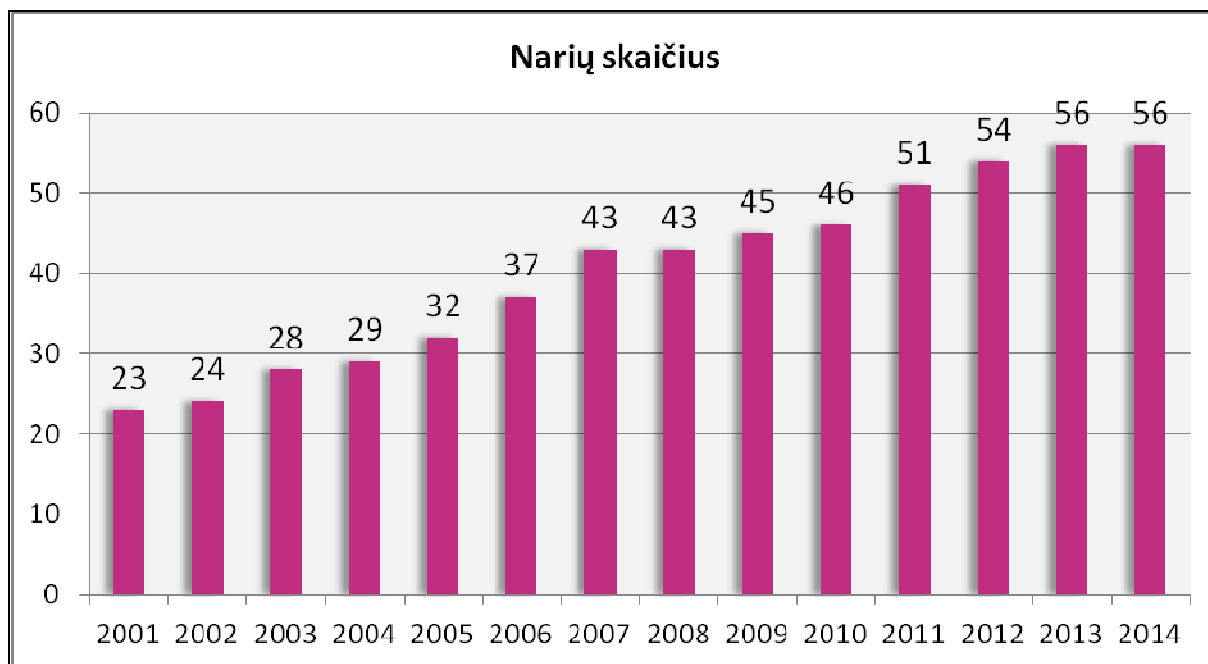
1. Informacija apie Lietuvos mokslinių bibliotekų asociaciją ir jos darbuotojus

2001 metų gruodžio mėn. Lietuvos mokslinių bibliotekų asociaciją (toliau – LMBA) įsteigė 23 institucijos-steigėjos. 2014 m. pabaigoje turėjome 56 narius(1 pav.). 2014-12-31 netekome Lietuvos žemės ūkio bibliotekos, nes ji buvo likviduota. Narių sąrašas:

1. Aleksandro Stulginskio universitetas
2. Alytaus kolegija
3. Europos humanitarinis universitetas
4. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija
5. ISM vadybos ir ekonomikos universitetas
6. Kauno apskrities viešoji biblioteka
7. Kauno kolegija
8. Kauno technikos kolegija
9. Kauno technologijos universitetas
10. Kazimiero Simonavičiaus universitetas
11. Klaipėdos apskrities viešoji Ievos Simonaitytės biblioteka
12. Klaipėdos universitetas
13. Klaipėdos valstybinė kolegija
14. Kolpingo kolegija
15. LCC Tarptautinis universitetas
16. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
17. Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas
18. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras
19. Lietuvos aklių biblioteka
20. Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla
21. Lietuvos edukologijos universitetas
22. Lietuvos energetikos institutas
23. Lietuvos istorijos institutas
24. Lietuvos medicinos biblioteka
25. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka

26. Lietuvos muzikos ir teatro akademija
27. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
28. Lietuvos sporto universitetas
29. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
30. Lietuvos technikos biblioteka
31. Lietuvos žemės ūkio biblioteka (likviduota 2014-12-31)
32. Mykolo Romerio universitetas
33. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka
34. Panevėžio kolegija
35. Socialinių mokslų kolegija
36. Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka
37. Šiaulių valstybinė kolegija
38. Šiaulių universitetas
39. Šiaurės Lietuvos kolegija
40. Šv. Ignaco Lojolos kolegija
41. Tarptautinė teisės ir verslo aukštoji mokykla
42. Utenos kolegija
43. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centras
44. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka
45. Vilniaus dailės akademija
46. Vilniaus dizaino kolegija
47. Vilniaus Gedimino technikos universitetas
48. Vilniaus kolegija
49. Vilniaus kooperacijos kolegija
50. Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija
51. Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos
52. Vilniaus universitetas
53. Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
54. Vilniaus verslo kolegija
55. Vytauto Didžiojo universitetas
56. Žemaitijos kolegija

Pastoviai atnaujinamas LMBA narių sąrašas pateikiamas interneto svetainėje <http://www.lmba.lt/> (skiltyje Apie LMBA – Nariai).

1 pav. LMBA narių skaičius 2001–2014 metais.

2014 m. LMBA dirbo:

1. Projekto vadovė Emilija Banionytė, projektas eMoDB.LT2;
2. Projekto vadybininkė Dalia Budrienė, projektas eMoDB.LT2;
3. Projekto teisininkas Valdas Kavaliauskas, projektas eMoDB.LT2 (iki rugsėjo mėn.);
4. Projekto teisininkė Inga Kavaliauskienė, eMoDB.LT2 (nuo rugsėjo mėn., metų pradžioje buvo dekretinėse atostogose);
5. Projekto finansininkė Genovaitė Šablauskienė, projektas eMoDB.LT2;
6. Projekto duomenų bazių specialistė (projektas eMoDB.LT2), LMBA administracijos vadovė Aušra Vaškevičienė;
7. Projekto duomenų bazių specialistės asistentė (projektas eMoDB.LT2), LMBA prenumeruojamų duomenų bazių administratorė Jevgenija Ševcova;
8. Projekto mokymų vadovė Rima Klusovskienė, projektas eMoDB.LT2 (nuo vasario mėn.);
9. Vertėja Džemilija Stogienė, iki 2014-01-31 – projektas eMoDB.LT2, po to – LMBA.
10. IT specialistas Dainius Bružė;
11. LMBA viešųjų pirkimų vadovas Vaidas Kurmelis;
12. LMBA buhalterė Danutė Peslekienė.

Tik trys darbuotojos – E. Banionytė, J. Ševcova ir A. Vaškevičienė dirbo visu etatu. LMBA pirmininkės pareigas E. Banionytė ėjo visuomeniniais pagrindais. Kaip ir kiekvienais metais visuomeniniais pagrindais daug talkino Tarybos ir Revizijos komisijos nariai, talkininkai iš bibliotekų.

LMBA būstinė yra registruota Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – LNB) adresu Gedimino pr. 51, Vilnius. Nuo pat įsteigimo LNB suteikia patalpas LMBA administracijos veiklai. Pagrindinio LNB pastato rekonstrukcijos metu LMBA būstinė veikia adresu K. Sirvydo g. 4, 224-1 kab.

2. Struktūrinių fondų projektas „eMoDB.LT2: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai – antrasis etapas“

2012 metų gegužės 30 d. tarp ŠMM, Europos socialinio fondo agentūros ir LMBA buvo pasirašyta sutartis dėl projekto „eMoDB.LT2: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai – antrasis etapas“ (toliau – eMoDB.LT2), Nr. VP1-3.1-ŠMM-02-V-02-004 įgyvendinimo.

Pirminis projekto biudžetas: 26 295 387,00 Lt, iš jų – 24 224 355,00 Lt – ES struktūrinių fondų finansavimas, 2 069 032,00 – LMBA lėšos.

Projekto biudžetas po antrojo pakeitimo 2012-09-11 – 29 323 910,20 Lt, iš jų 24 488 289,14 – ES struktūrinių fondų finansavimas, 2 760 184,78 – Valstybės biudžeto lėšos, 2 075 436,28 Lt – LMBA lėšos.

Projekto tikslinės grupės yra: mokslininkai ir kiti tyrėjai, studentai (magistrantai ir doktorantai), bibliotekininkai – duomenų bazių administratoriai.

Iki 2014 metų pabaigos pasiekti šie Projekto rodikliai:

1. Užprenumeruota 50 duomenų bazių, iš jų 12 prenumeruojama visiems LMBA nariams (licencijos šaliai).
2. Užprenumeruotas bibliografinių nuorodų ir straipsnių tvarkymo įrankis *Refworks*.
3. Užprenumeruotos/įsigytos 5 elektroninių knygų kolekcijos. *eBooks on EBSCOhost* – prenumerata, *eBooks on ScienceDirect* – įsigytos.
4. Atnaujinti naudoti elektroniniais mokslo duomenų ištekliais neformaliojo mokymo moduliai <<http://www.lmba.lt/apie-lmba/projektai/emodblt2/mokymo-moduliai>>.
5. Parengta mokymo programa „Elektroniniai mokslo ištekliai“ magistrantams ir doktorantams (žr. <http://www.lmba.lt/sites/default/files/Programos_aprasas.pdf>). Užregistruota Kauno technologijos universitete, registruojama Šiaulių universitete. Šią programą gali registruoti visos norinčios LMBA institucijos.
6. Parengtos naudoti elektroniniais mokslo duomenų ištekliais atmintinės visiems 10-iai mokymo modulių ir patalpintos internete <<http://www.lmba.lt/apie-lmba/projektai/emodblt2/mokymo-moduliai>>.
7. Suorganizuota tarptautinė (2014-03-12) ir viešinimo (2014-11-06) konferencijos elektroninių mokslo duomenų išteklių naudojimo skatinimui bei projekto viešinimui.
8. Įvykdyti bibliotekininkų mokymai naudotis ir konsultuoti apie elektroninius mokslo duomenų išteklius. Planuota apmokyti 60 bibliotekininkų, apmokyta – 80.

Pradėtos šios projekto veiklos:

1. Mokslininkų ir kitų tyrėjų mokymai naudotis elektroniniais mokslo duomenų ištekliais organizavimas ir vykdymas. Iki 2014 m. pabaigos organizuoti mokymai 17-kai grupių.
2. Studentų (magistrantų ir doktorantų) mokymai naudotis elektroniniais mokslo duomenų ištekliais organizavimas ir vykdymas. Iki 2014 m. pabaigos organizuoti mokymai 7-nioms grupėms.

Išsamesnė informacija apie mokymus pateikta 5.1 skyriuje.

Likę projekto darbai 2015-iems metams:

1. Tęstinis mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo duomenų ištekliais ugdymo poreikio apimtį ir sudėties mokslinis tyrimas, skirtas dviejų projekto įgyvendinimo etapų poveikiui įvertinti ir efektyviam veiklų tęstinumui užtikrinti.
2. Tarptautinė konferencija elektroninių mokslo duomenų išteklių naudojimo skatinimui.
3. Viešinimo straipsnis.
4. Auditas projekto įvertinimui.

Nuo projekto įgyvendinimo pradžios buvo 2 esminiai ir 9 neesminiai projekto sutarties keitimai. 2014 metais – 4 neesminiai sutarties keitimai: trys dėl biudžeto lėšų perskirstymo veikloms, 1 – dėl pasikeitusio projekto vadovės el. pašto adreso.

Kiti 2014 m. nuveikti eMoDB.LT2 darbai:

- o Projektui įgyvendinti kreipėmės į Viešųjų pirkimų tarnybą leidimo keisti duomenų bazės *Taylor&Francis* sutartį.
- o Rašėme raštus ir bendravome su ESFA bei Švietimo ir mokslo ministerija sprendžiant projekto įgyvendinimo bei sutarties keitimo klausimus.
- o Rūpinomės prieiga prie duomenų bazių, jų administravimu, statistikos rinkimu, teikėme konsultacijas bibliotekoms, atsakinėjome į klausimus leidėjams, organizavome jų susitikimus bibliotekose.
- o Dalyvavome ICOLC 2014 konferencijoje Lisabonoje (Portugalija).

2014 m. rugsėjo 4 d. vyko projekto patikra vietoje. Projekto vykdymo pažeidimų nenustatyta.

Vykdydami projektą eMoDB.LT2, 2014 metais susidūrėme su panašiomis problemomis, kaip ir 2012–2013 metais:

1. LMBA narių tikslinio įnašo administravimas.
2. Besikeičiantys prenumeruojamų duomenų bazių atstovai Lietuvai – labai ilgai užtrunka, kol jiems išaiškiname apie viešųjų pirkimų ypatumus Lietuvoje.
3. Pasikeitimai leidėjų struktūroje: keičiami pavadinimai, keičiasi leidėjų atstovai Lietuvai, perskirstomi leidiniai leidėjų padaliniuose, atvirosios prieigos taikymas leidėjų politikoje.

2014 metais pavyko suvaldyti tikslinio įnašo administravimą. Dėl to esame dėkingi savo nariams, kurie laiku sumokėdavo tikslinius įnašus ir ES agentūros nekompensuojamas išlaidas dėl valiutos kursų svyravimo.

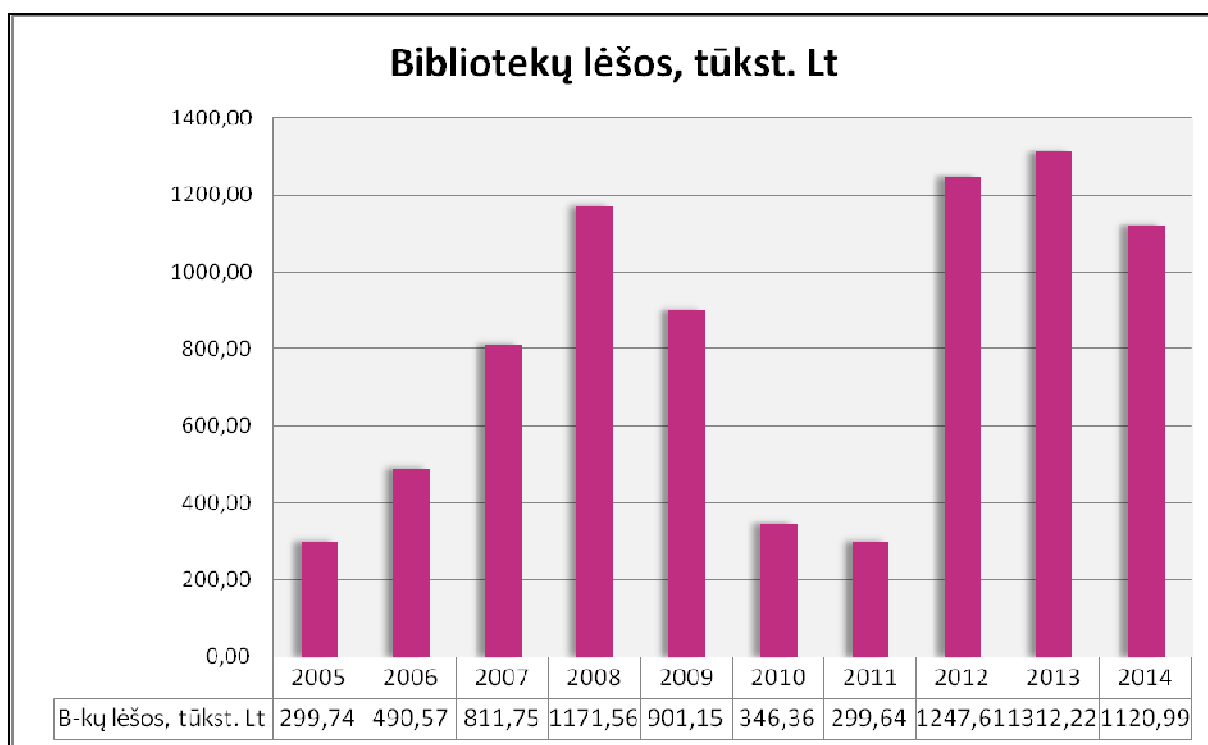
3. Duomenų bazių prenumerata

2014 metais duomenų bazės buvo prenumeruojamos per ES projektą eMoDB.LT2, panaudojant Kultūros ministerijos skirtą paramą bei LMBA institucijų lėšas. Toliau pateikiama informacija pagal finansavimo pobūdį, o apibendrinta duomenų bazių prenumeratos apžvalga pateikiama ataskaitos 3.5 skyriuje.

3.1. Bibliotekų lėšos duomenų bazėms prenumeruoti

Pradėjus vykdyti ES projektus, 2009 metais Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ŠMM) nebeskiria papildomų lėšų duomenų bazių prenumeratai. ŠMM indėlis, kaip Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos, buvo integruotas į struktūrinių fondų projektą.

Iš bibliotekų, per LMBA prenumeravusių duomenų bazes, pagal LMBA tarybos patvirtintus lėšų kompensavimo modelius bei tikslinių įnašų (įskaitant netinkamas finansuoti išlaidas) apskaičiavimus per 2014 m. buvo surinkta 1 120 988,12 Lt (324 660,60 €) duomenų bazių prenumeratai, tiksliniams įnašams ir netinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti. Bibliotekų 2005-2014 m. indėlis į duomenų bazių prenumeratą, tarpininkaujant LMBA, pavaizduotas grafike (2 pav.).

2 pav. Bibliotekų indėlis duomenų bazių prenumeratai 2005–2014 metais.

3.2. Duomenų bazių prenumerata vykdant Kultūros ministerijos projektą

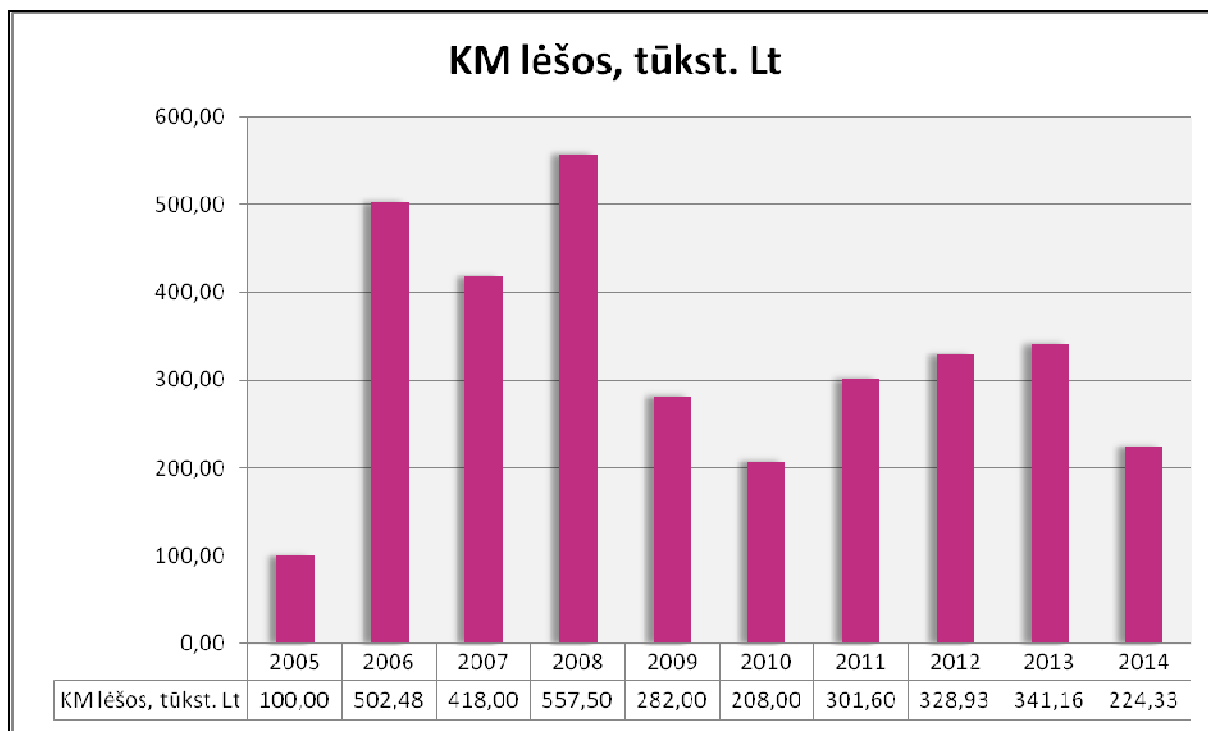
Su Kultūros ministerija (toliau – KM) 2014 m. liepos mėn. 7 d. buvo pasirašyta sutartis „Duomenų bazių centralizuotos prenumeratos bibliotekoms finansavimo sutartis“ dėl *Credo Online Reference Service* ir *Naxos Music Library* prenumeratos 2015 metams. Buvo planuota parama 270 000,00 Lt, tačiau sutartį pavyko įvykdyti už 224 332,88 Lt, sutaupytos lėšos – 45 667,12 Lt grąžintos.

KM remiamai prenumeratai nereikėjo skirti LMBA ar bibliotekų finansavimo. Duomenų bazė *Credo Online Reference Service* užprenumeruota visiems LMBA nariams ir visoms viešosioms bibliotekoms, o *Naxos Music Library* – visoms viešosioms bibliotekoms ir 19

LMBA narių, kurių informaciniam aprūpinimui būtina muzikinė informacija (LMBA tarybos protokolas 2014-05-09 Nr. T-14/04).

Atkreiptinas dėmesys, kad iki 2014 metų už KM lėšas prenumeravome duomenų bazes *Reference Library* (buvusi *Oxford Reference Online*), *Grove Art Online* ir *Grove Music Online*. Tačiau šių duomenų bazių panauda buvo itin maža, todėl apklausus aktyviausių viešųjų bibliotekų specialistus bei atsižvelgiant į Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – LNB) atliktą tyrimą „Prenumeruojamų duomenų bazių panauda Lietuvos viešosiose bibliotekose 2010–2012 metais“, buvo nuspręsta keisti užsienio prenumeruojamas duomenų bazes. LMBA darbuotojai LNB tyrimui teikė duomenis ir konsultavo duomenų bazių statistikos bei administravimo klausimais.

Kultūros ministerijai pateikėme išsamią ataskaitą už panaudotas lėšas. Palyginimui pateikiame Kultūros ministerijos skirtų lėšų 2005-2014 m. suvestinę (3 pav.).

3 pav. Kultūros ministerijos skirtos lėšos duomenų bazių prenumeratai 2005–2014 metais.

3.3. Duomenų bazių prenumerata iš projekto eMoDB.LT2 biudžeto

Projekte eMoDB.LT2 numatytos duomenų bazės buvo užprenumeruotos 2012 ir 2013 metais. 2014 metais naujų sutarčių nebuvo pasirašyta, buvo pakeista 1 duomenų bazės – *Taylor&Francis* – sutartis, administruota 50 užprenumeruotų duomenų bazių.

3.4. Duomenų bazių prenumerata iš bibliotekų lėšų

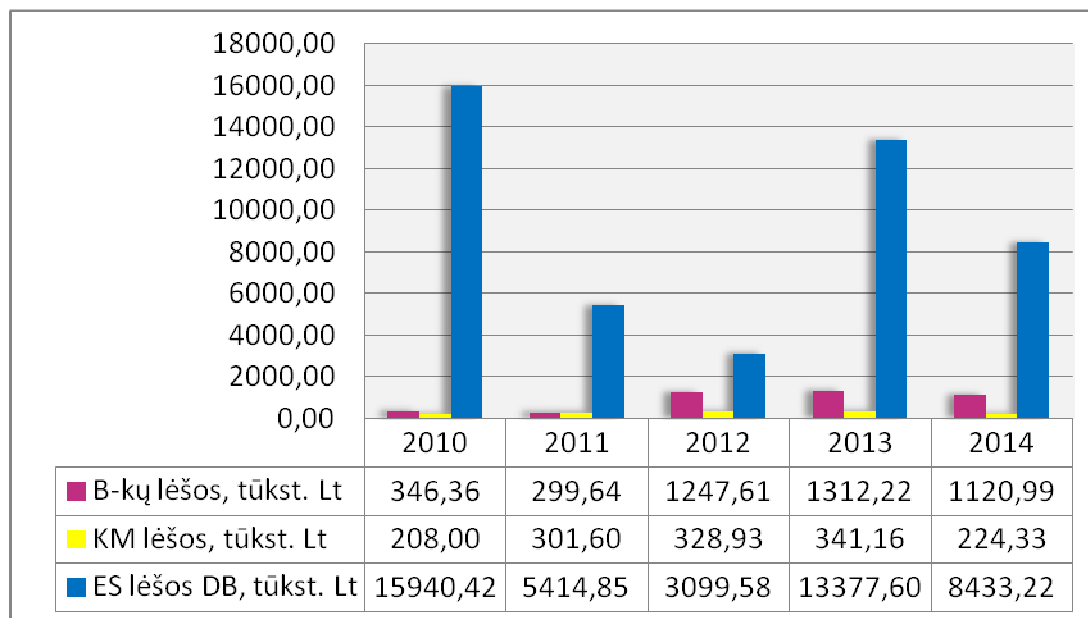
Ataskaitiniais metais tęsėme 2013 metais užprenumeruotų duomenų bazių *Cambridge Journals Online*, *eBooks on EBSCOhost* ir *Ebrary* administravimą. 2014 metais iš bibliotekų komplektavimo lėšų buvo užprenumeruotos šios duomenų bazės ir paslaugos:

- Įrankis EZProxy (2015 metams), 13 prenumeratorių.
- AccessEngineering from McGrawHill, 2 prenumeratoriai.
- Decsription of Fungi and Bacteria, 1 prenumeratorius.
- Journal of Dentofacial Anomalies and Orthodontics (per EDP Sciences), 1 prenumeratorius. Pastaba: sutartis nutraukta 2015 m. sausio mėn. dėl prenumeruojamo žurnalo perkėlimo į atvirąją prieigą.
- Nutrition and Food Science Database, 1 prenumeratorius.
- The Biomedical and Life Sciences Collection, 1 prenumeratorius.
- VGTU leidyklos „Technika“ el. knygų prenumerata, 5 prenumeratoriai.

3.5. Duomenų bazių prenumeratos apibendrinimas

3.1 skyriuje pateikta informacija apie bibliotekų lėšas el. išteklių komplektavimui (2 pav.) tik per LMBA. Nemažai bibliotekų el. išteklius prenumeruoja ir individualiai. Duomenų, kiek jiems išleista lėšų, neturime. LMBA svetainėje pateikiama informacija apie savarankiškai prenumeruojamas duomenų bazes (žr. <http://www.lmba.lt/duomenu-bazes/savarankiska-prenumerata>). Pažymėtina, kad prenumeruojant individualiai, institucijos negauna konsorciumo nuolaidų, tad sumokėtos sumos gali būti didesnės, nei prenumeruojant per asociaciją.

Institucijų išleidžiamos lėšos el. išteklių komplektavimui pinigine išraiška neatspindi to, už kokią sumą yra gaunama vertė. 4 pav. pateikta palyginamoji informacija apie bibliotekų skiriamas lėšas el. išteklių įsigijimui ir iš KM bei ES projekto skiriamas lėšas.

4 pav. Bibliotekų, KM ir ES projektų lėšų santykis 2010–2014 metais.

Kiekvienų metų sausio mėn. bibliotekoms surenkame duomenis apie prenumeruojamų per LMBA duomenų bazių, kolekcijų skaičių ir juose prenumeruojamų žurnalų bei el. knygų skaičių. 2014 metais bibliotekose, tarpininkaujant LMBA, buvo prenumeruojamos 62 elektroninės duomenų bazės, iš jų: 53 el. žurnalų ar kitos informacijos duomenų bazės, 9 el. knygų duomenų bazės, turėjome 6 archyvus.

Visą statistinę informaciją apie duomenų bazių panaudą, kurią gauname iš leidejų, talpiname LMBA intraneto svetainėje. Taip pat bibliotekas-prenumeratores informuojame apie prieigą prie duomenų bazių administravimo modulių ir joms suteiktus slaptažodžius, jei tokia galimybė yra, pastoviai teikiame konsultacijas, kurių būna gana daug.

Iš per LMBA prenumeruojamų duomenų bazių bibliotekos iš viso atsisiuntė daugiau kaip 2 milijonus viso teksto straipsnių ir perskaitė beveik 360 tūkstančių el. knygų skyrių (1 ir 2 lentelės).

1 lentelė. Duomenų bazių panauda 2014 metais (el. žurnalai).

Eil. Nr.	Duomenų bazės pavadinimas	Prenumeratorių skaičius	Atsisiųsta VT straipsnių
1	<i>ACS Web Editions</i>	3	29 976
2	<i>American Institute of Physics</i>	4	16 273
3	<i>American Physical Society</i>	4	8 783
4	<i>Annual Reviews</i>	1	4 505
5	<i>ATLA Religion Database with Atla Serials</i>	1	1 599
6	<i>BMJ Journals Online Collection</i>	2	14 561
7	<i>Cambridge Journals Online</i>	3	4 638
8	<i>The Cochrane Library</i>	2	5 097
9	<i>EBSCO Publishing (eIFL.net 10 duomenų bazių paketas)</i>	56 (116 su VB)	496 051
10	<i>Descriptions of Fungi and Bacteria</i>	1	n/d
11	<i>EconLit with Full Text</i>	1	1 112
12	<i>EDP Sciences</i>	1	1 453
13	<i>Education Research Complete</i>	5	18 220
14	<i>Emerald Engineering eJournals Collection</i>	2	135 302
15	<i>Emerald Management eJournals Collection</i>	56	
16	<i>Environment Complete</i>	1	202
17	<i>Humanities International Complete</i>	4	4 038
18	<i>IEEE/IET Electronic Library</i>	3	47 627
19	<i>IOPscience EXTRA</i>	4	16 355
20	<i>JSTOR Collections</i>	6	n/d
21	<i>Lippincott Williams & Wilkins Custom</i>	2	11 206
22	<i>Literary Reference Center</i>	3	3 010
23	<i>Nature</i>	3	20 956
24	<i>Nutrition and Food Science Database</i>	1	n/d
25	<i>Oxford University Press Journals</i>	7	48 495
26	<i>Project MUSE</i>	1	319
27	<i>PsycARTICLES</i>	5	32 758
28	<i>SAGE Journals Online</i>	6	44 539
29	<i>Science (online edition: 1997 - current issue)</i>	2	6 448
30	<i>Science Direct</i>	13	716 824
31	<i>SocINDEX with full-text</i>	7	20 111
32	<i>SportDiscus with Full Text</i>	2	8 510
33	<i>SpringerLINK</i>	14	132 403

34	<i>Taylor&Francis</i>	56	106 062
35	<i>Wiley Online Library</i>	3	100 502
		Iš viso:	2 057 935

2 lentelė. Duomenų bazių panauda 2014 metais (el. knygos).

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Duomenų bazės pavadinimas</i>	<i>Prenumeratorių skaičius</i>	<i>Atsisiųsta knygų skyrių</i>
1	<i>AccessEngineering</i>	2	739
2	<i>eBooks on EBSCOhost</i>	11	42 647
3	<i>eBooks on ScienceDirect</i>	13	16 714
4	<i>Ebrary</i>	11	276 126
5	<i>SpringerLINK E-Books</i>	6	n/d
6	VGTU leidyklos „Technika“ el. knygos	6	23 265
		Iš viso:	359 491

Ataskaitoje nepateikta el. knygų duomenų bazių *Grove Music Online*, *Grove Art Online* ir *Oxford Reference Online* statistika, nes leidėjas ją pateikia tik individualioms bibliotekoms.

Vienas iš pagrindinių darbų 2014 metais – bibliotekų informacinių poreikių nagrinėjimas, informacijos apie duomenų bazių kainas, reikalingų ES 2015-2020 m. struktūrinių fondų projekto planavimui, rinkimas. Šis darbas pareikalavo labai daug laiko, per ataskaitinį laikotarpį jo nebaigėme.

Prenumeruodami ir administruodami duomenų bazes susiduriame su įvairiais iššūkiais. Idant darbas vyktų sklandžiau, bibliotekos turėtų:

1. Pastoviai tikrinti, ar turi prieigą prie duomenų bazių ir ar ji veikia tvarkingai.
2. Pateikti tikslią informaciją apie savo institucijos IP adresus ir laiku informuoti apie pasikeitimus.
3. Sekti duomenų bazių panaudos statistiką ir ją analizuoti.
4. Nuolat informuoti savo vartotojus apie prenumeruojamus el. išteklius ir juose esančią informaciją.

LMBA specialistai visuomet yra pasiruošę padėti spręsti su duomenų bazių prenumerata ir jų naudojimu susijusias problemas.

4. Duomenų bazių testavimas

Duomenų bazių testavimas yra svarbi veiklos sritis, nes tik susipažinus su duomenų bazių turiniu ir techniniais sprendimais galima spręsti, ar ji reikalinga bibliotekos vartotojams.

Kaip ir ankstesniais metais, dažniausiai testavimai vyksta pačių leidėjų iniciatyva, dalį jų organizuoja tarptautinis konsorciumas EIFL (toliau – EIFL). 2014 m. buvo organizuoti 36 duomenų bazių testavimai. Kai kurias duomenų bazes testavo visos bibliotekos, kai kurias – tik testavimo pageidavusios arba LMBA specialistai. Testuojamoms duomenų bazėms, tarpininkaujant EIFL, kiekviena biblioteka pati turi pildyti nustatytas formas ir siųsti leidėjui. Informacija apie testavimus visada skelbiama el. pašto forumu ir LMBA interneto svetainėje.

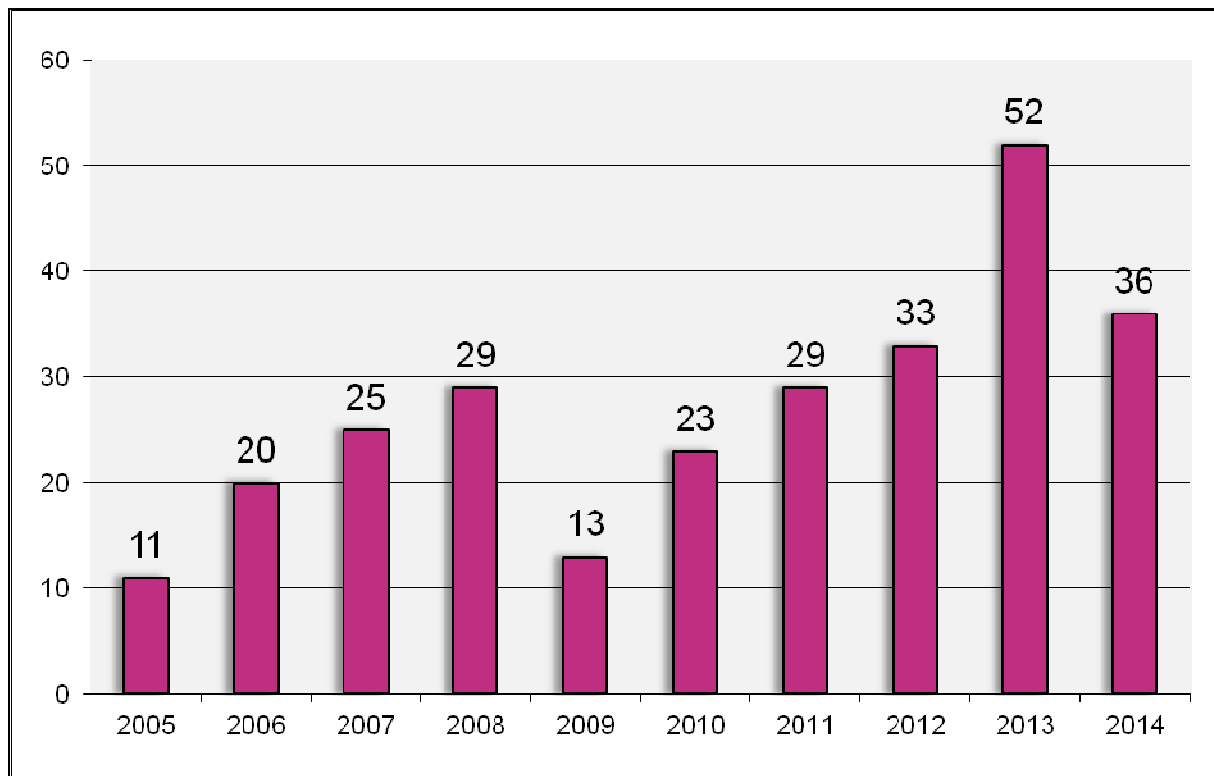
2014 metais testuotos duomenų bazės:

1. *AccessEngineering from McGrawHill*
2. *Alexander Street Press*
3. *BioOne*
4. *Cambridge Books Online*
5. *Cambridge Companion Online*
6. *Cambridge Journals Online*
7. *Credo Online Reference Service (nėra mūsų svetainėje)*
8. *Duke University Press (nėra mūsų svetainėje)*
9. *East View Information Services*
10. *Emerald Business, Management and Economics eBook Series Collection*
11. *Emerald eBook Series Collection*
12. *Emerald Social Science eBook Series Collection*
13. *Euclid Prime (nėra mūsų svetainėje)*
14. *Frost & Sullivan's*
15. *ISPG collection*
16. *JSTOR: Current Journals Issues*
17. *JSTOR: eBooks*
18. *JSTOR: Journals Archive Collection*
19. *JSTOR: Primary Sources*
20. *Naxos Music Library (nėra mūsų svetainėje)*
21. *NEJM: New England Journal of Medicine*
22. *Oxford Law Online*
23. *Oxford Medicine Online*
24. *Palgrave Connect*
25. *Pediatric Neurology Briefs*
26. *RSC Gold Collection*
27. *RSC: Merck Index Online*
28. *Sage Knowledge*
29. *Sage Research Methods Online*
30. *SCOPUS*
31. *Society for Industrial and Applied Mathematics (SIAM) collection*
32. *University Press Scholarship Online*
33. *Very Short Introductions*
34. *Web of Science Core Collection*
35. *Wiley Digital Books*
36. *World Ebook Library*

2 duomenų bazes testuojame labai ilgai, tiksliau joms suteikta ilgalaikė nemokama prieiga:

1. *NEJM: New England Journal of Medicine* – dėl ilgalaikės prieigos iki 2014 m. pabaigos susitarė tarptautinis konsorciumas EIFL.
2. *Pediatric Neurology Briefs* – dėl ilgalaikės prieigos iki 2015 m. pabaigos susitarė tarptautinis konsorciumas EIFL.

Palyginimui pateikiame 2005-2014 metais testuotų duomenų bazių suvestinę (5 pav.).

5 pav. Testuotų duomenų bazių skaičius 2005–2014 metais.

5. LMBA renginiai ir kita veikla

Šiame skyriuje pristatome LMBA veiklą, susijusią su renginių organizavimu, susitikimais, darbais, kurie skirti įvairių programų ir iniciatyvų įgyvendinimu. Šiam darbui reikia ne tik būstinės, bet ir kitų patalpų. Todėl esame dėkingi bibliotekoms, kurios siūlo savo patalpas renginiams ar susitikimams organizuoti, o tuo pačiu apsiima dalį organizacinių darbų.

5.1. Projekto eMoDB.LT2 mokymai

Atnaujinus mokymo medžiagą, 2014 m. birželio mėn. pradėjome vykdyti suplanuotus mokymus. Per ataskaitinį laikotarpį organizuota 30 mokymų, kurių pasiskirstymas pagal miestus ir tikslines grupes pateiktas 3 lentelėje. 4 lentelėje pateiktas grupių skaičius mokslininkams ir kitiems tyrėjams bei studentams (magistrantams ir doktorantams) pagal temas.

3 lentelė. Organizuoti mokymai pagal tikslines grupes 2014 metais

Tikslinė grupė	Vilnius	Kaunas	Klaipėda	Šiauliai	Iš viso:
Mokslininkų ir kitų tyrėjų mokymai	9	3	3	2	17
Studentų, studijuojančių magistrantūroje arba doktorantūroje mokymai	3	0	2	2	7
Bibliotekininkų-duomenų bazių administratorių mokymai	3	2	0	1	6
Iš viso:	15	5	5	5	30

4 lentelė. Organizuoti mokymai mokslininkams ir kitiems tyrėjams bei studentams (magistrantams ir doktorantams) pagal temas 2014 metais

Tema	Grupių skaičius mokslininkams	Grupių skaičius studentams
Socialinių mokslų šaltiniai.	8	4
Technologijos mokslų šaltiniai.	3	1
Humanitarinių mokslų šaltiniai.	2	1
Humanitarinių mokslų ir menų šaltiniai.	1	1
Biomedicinos mokslų šaltiniai.	1	
Menų šaltiniai.	1	
Socialinių ir humanitarinių mokslų šaltiniai.	1	
Iš viso:	17	7

Mokymuose dalyvavo 581 asmuo (kartu su bibliotekininkais), tačiau sėkmingai juos baigė 554 asmenys.

5 lentelė. Sėkmingai mokymus baigusiu asmenų sąrašas pagal tikslines grupes 2014 metais.

Tikslinė grupė	Vilnius	Kaunas	Klaipėda	Šiauliai	Iš viso:
Mokslininkų ir kitų tyrėjų mokymai	132	86	64	54	336
Studentų, studijuojančių magistrantūroje arba doktorantūroje mokymai	57	0	20	61	138
Bibliotekininkų-duomenų bazių administratorių mokymai	40	25	0	15	80
Iš viso:	229	111	84	130	554

Pagrindinės problemos organizuojant mokslininkų ir kitų tyrėjų bei studentų mokymus buvo tokios:

- Iš užsiregistravusių į mokymus 571 asmens neatvyko net 152 (27 proc.).
- Kai kuriose institucijose yra problemų formuojant grupes.
- Pasitaiko atvejų, kai tie patys asmenys nori kartoti mokymosi kursą.

5.2. Duomenų bazių pristatymai ir susitikimai su leidėjais

2014 metais buvo suorganizuota 14 renginių, skirtų duomenų bazių naudojimui ir jų viešinimui (įskaitant ir projekto eMoDB.LT2 renginius). Juose dalyvavo 934 dalyviai, iš jų 423 bibliotekininkai ir 511 mokslininkų ar kt. specialistų (6 lentelė). Kaip matyti 6 lentelėje, renginiai vyksta ne vien tik sostinėje, bet ir Kaune, Šiauliuose.

6 lentelė. 2014 metų duomenų bazių pristatymų, susitikimų su leidėjais ir pristatymų vartotojams suvestinė (įskaitant ir projekto eMoDB.LT2 renginius).

<i>Renginio pavadinimas</i>	<i>Data</i>	<i>Miestas, vieta</i>	<i>Dalyvių skaičius</i>	<i>Iš jų biblio- tekininkų</i>	<i>Iš jų DB vartotojų</i>
LMBA prenumeruojamų duomenų bazių pristatymas Lietuvos karo akademijos bendruomenei	2014-02-06	Vilnius	24	8	16
eMoDB.LT2 tarptautinė konferencija „Elektroninių mokslo duomenų išteklių naudojimo naujovės“	2014-03-12	Vilnius	123	42	81
EBSCO Publishing seminaras	2014-03-13	Vilnius	52	48	4

<i>EBSCO Publishing</i> seminaras	2014-03-14	Kaunas	29	19	10
<i>Web of Science</i> naujos kartos platformos pristatymas	2014-04-08	Vilnius	90	41	49
<i>Web of Science</i> naujos kartos platformos pristatymas	2014-04-09	Kaunas	79	56	23
Leidyklos <i>Oxford University Press</i> seminaras	2014-05-27	Kaunas	45	15	30
Leidyklos <i>Oxford University Press</i> seminaras	2014-05-29	Vilnius	36	21	15
Mokymai bibliotekininkams duomenų bazių administratoriams	2014-06 16–18 2014 06 30–02	Kaunas	25	25	0
Mokymai bibliotekininkams duomenų bazių administratoriams	2014 06 17–19 2014 06 25–27 2014 07 01–03	Vilnius	43	43	0
Mokymai bibliotekininkams duomenų bazių administratoriams	2014 06 18–20	Šiauliai	16	16	0
Kaip publikuoti straipsnį Springer žurnaluose?	2014-10-15	Vilnius	136	17	119
Kaip publikuoti straipsnį Springer žurnaluose?	2014-10-16	Kaunas	115	24	91
Viešinimo konferencija	2014-11-06	Vilnius	121	48	73
IŠ VISO:			934	423	511

2014 metais LMBA atstovai susitiko su šiais leidėjais, kurie buvo atvykę į Lietuvą:

1. 2014-02-24 – su *Elsevier* atstovais;
2. 2014-02-25 – su *Cambridge University Press* atstove;
3. 2014-03-06 – su *ABIE-IPS* atstovu;
4. 2014-04-07 – su *Thomson Reuters* atstovais;
5. 2014-05-05 – su *Elsevier* atstovu;
6. 2014-05-28 – su *ProQuest* atstovais;
7. 2014-06-05 – su *Springer* atstovu;
8. 2014-06-05 – su *Elsevier* atstovu;
9. 2014-06-10 – su *Euromonitor* atstovu;
10. 2014-07-08 – su *Elsevier* atstovu;
11. 2014-07-23 – su *Springer* atstovais;
12. 2014-08-28 – su *Lippincot Williams & Wilkins* atstovu.

Susitikimai su leidėjais taip pat vyko šiose tarptautinėse konferencijose ar renginiuose:

1. LIBER konferencijoje Rygoje (Latvija) 2014 m. liepos mėn.
2. ICOLC konferencijoje Lisabonoje (Portugalija) 2014 m. spalio mėn.
3. EIFL generalinėje asamblėjoje Stambule (Turkija) 2014 m. lapkričio mėn.

2014 metų pagrindiniai klausimai, kurie buvo aptariami su leidėjais, buvo susiję su duomenų bazių sutarčių atnaujinimu, panauda, jų siūlomais naujais įrankiais, prieiga prie prenumeruojamų leidinių, beveik visi leidėjai pradeda aktyviai siūlyti el. knygas.

EIFL generalinės asamblėjos susitikimų su leidėjais metu susitarta dėl nemokamos prieigos prie Tarptautinio valiutos fondo (TVF) rengiamos duomenų bazės *IMF eLibrary* Nacionalinei bibliotekai 2015–2017 metams.

5.3. Kiti renginiai

Vadovaujantis LMBA įstatais, kasmet organizuojame LMBA narių visuotinius susirinkimus ir tarybos posėdžius, kurių metu aptariame svarbiausius LMBA vadybos klausimus, pasidaliname patirtimi, tariamės dėl vykdomų projektų, planuojamų darbų. Ataskaitiniais 2014 m. įvyko:

- 1 LMBA visuotinis susirinkimas.
- 10 LMBA tarybos posėdžių.

Antrojo visuotinio susirinkimo, LMBA tarybos sprendimu, buvo nuspręsta nešaukti dėl didelio darbo krūvio planuojant 2015–2020 struktūrinių fondų projektą ir pasiruošimui pereiti prie euro.

2015–2020 struktūrinių fondų projekto klausimais LMBA dalyvavo susitikimuose Švietimo ir mokslo ministerijoje, bendravo su Lietuvos mokslo taryba.

2014 metais informaciją apie renginius, testavimus, kitas naujienas skleidėme ne tik interneto ir intraneto svetainėje, bet ir LMBA forume. Į jį buvo išsiųsta 354 laišakai (2013 m. – 387, 2012 m. – 216 laiškų).

Atvirosios prieigos (toliau – AP) iniciatyvas puikiai koordinuoja mūsų šalies EIFL atvirosios prieigos koordinatore dr. Gintarė Tautkevičienė. Ji nuolat skleidžia informaciją apie AP iniciatyvas, publikacijas, naujoves. Lietuvos bibliotekos jau įprato kasmet rudenį paminėti atvirosios prieigos savaitę, dalyvauja internetiniuose seminaruose.

LMBA interneto svetainėje turime skiltį „Atviroji prieiga“, kurioje pateikiame išsamią informaciją tiek apie šalyje nuveiktus darbus bei priimtus dokumentus, tiek pateikiame nuorodas į užsienio šalių įdomesnę informaciją.

Intelektinės nuosavybės (toliau – IP) iniciatyvas koordinuoja mūsų šalies EIFL IP koordinatore Lietuvoje Emilija Banionytė. Ji yra prie Kultūros ministerijos veikiančios Autorių teisių ir gretutinių teisių tarybos narė, *IFLA Copyright and other Legal Matters (CLM)*, *EBLIDA EGIL* autorių teisių ekspertų grupės narė. Labai aktyviai veikia EIFL-IP programa, vadovaujama Teresos Hackett. EIFL-IP 2014 m. organizavo 3 internetinius seminarus, kuriuose dalyvavo ir Lietuvos specialistai.

7 lentelė. Renginiai autorių teisių klausimais, kuriuose dalyvavo LMBA atstovai

Renginio pavadinimas	Data	Miestas	Dalyvavo
Seminaras Kūrybinių bendrijų (<i>Creative Commons</i>) licencijų taikymo klausimais VGTU.	2014-02-13	Vilnius	E. Banionytė, skaitė pranešimą „Kūrybinių bendrijų (<i>Creative Commons</i>) licencijų taikymą mokslo komunikacijoje“
Autorių teisės ir el. informacija	2014-11-28	Šiauliai	E. Banionytė, skaitė pranešimą
Autorių teisės ir el. informacija	2014-11-28	Telšiai	E. Banionytė, skaitė pranešimą

LMBA interneto svetainėje turime skiltį „Autorių teisės“, kurioje pateikiame bibliotekoms svarbią informaciją intelektinės nuosavybės klausimais.

2014 m. pabaigoje buvo patvirtintas ES 7-osios bendrosios programos FOSTER projektas „Atvirojo mokslo skatinimas jaunųjų mokslininkų tarpe: iššūkiai ir galimybės“. Projekto tikslas – supažindinti jaunuosius mokslininkus su atvirosios prieigos, atvirojo mokslo iniciatyvomis, organizuojant 4 mokymus, kurie bus įrašomi ir laisvai prieinami internete, propaguojant atvirojo mokslo idėjas. Visi mokymai numatyti 2015 m. (kovo, balandžio, rugsėjo ir spalio mėn.). Projekto biudžetas 5 200,00 Eur. Projekto vykdytojas Kauno technologijos universitetas. LMBA kartu su Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga, Lietuvos mokslo taryba ir Mykolo Romerio universitetu yra projekto partneriai. LMBA projekte atsakinga už viešinimo veiklas, padės organizuoti mokymus, dalyvaus apskrito stalo diskusijose.

6. Tarptautinė veikla

LMBA yra EIFL, LIBER ir EBLIDA narė, dalyvauja ICOLC, IFLA ir SPARC Europe veikloje.

6.1. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje EIFL

Tarptautiniame konsorciame EIFL dalyvaujame nuo 2001 m. Nuo 2005 m. mokame nario mokestį, kuris už 2014 m. buvo 4 485,00 eurai. Lietuvos atstovai šioje organizacijoje yra:

- o EIFL koordinatorė Lietuvoje – Aušra Vaškevičienė,
- o EIFL IP (intelektinės nuosavybės) programa – Emilija Banionytė,
- o EIFL Open Access (atviros prieigos) programa – Gintarė Tautkevičienė,
- o EIFL FOSS (atvirojo kodo programų) programa 2014 m. buvo uždaryta, todėl ir Jolantai Kaun darbo nebeliko.

EIFL veikla apima šias pagrindines sritis:

- Bibliotekų konsorcių stiprinimas ir kitos iniciatyvos – Rima Kuprytė ir Monika Elbert;
- Licencijavimo, derybų su leidėjais programa – Romy Beard, Susanna Lob;
- Intelektinės nuosavybės (IP) programa – Teresa Hackett;
- Atviros prieigos (OA) programa – Iryna Kučma.
- Viešųjų bibliotekų (PLIP) programa – Ramunė Petuchovaitė.

Ataskaitiniu laikotarpiu dr. Gintarė Tautkevičienė buvo EIFL patariamąsios tarybos pirmininkė. Jos kadencija baigėsi 2014 m. lapkričio mėn. Generalinės asamblėjos metu į EIFL patariamąją tarybą dvejų metų kadencijai buvo išrinkta LMBA administracijos vadovė A. Vaškevičienė. E. Banionytė ir A. Vaškevičienė yra EIFL Turinio darbo grupės narės, metų bėgyje sprendžia su duomenų bazių prenumerata ir testavimais susijusius klausimus. Darbas Turinio darbo grupėje vyksta el. paštu, be to klausimai aptariami generalinės asamblėjos metu. Į šį darbą pastoviai įtraukiama ir mūsų duomenų bazių specialistė Jevgenija Ševcova.

EIFL leidžia biuletenį – *Newsletter* – jį gauna ir LMBA nariai el. paštu, taip pat jis laisvai prieinamas interneto svetainėje <http://www.eifl.net/>.

2014 m. lapkričio 10-12 dienomis, Stambule vyko EIFL generalinė asamblėja. Joje dalyvavo LMBA administracijos vadovė A. Vaškevičienė ir Kauno technologijos universiteto bibliotekos Informacinių paslaugų sk. vedėja Gintarė Tautkevičienė (EIFL tarybos pirmininkė ir Lietuvos EIFL OA programos koordinatorė). A. Vaškevičienė skaitė pranešimą

„*Achievement of Lithuanian Research Library Consortium*“ ir pasidalijo patirtimi apie LMBA vykdomo ES projekto „eMoDB.LT2: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai – antrasis etapas“ mokymų organizavimą, dalyvavo diskusijoje apie konsorciūmų veiklą, susitiko su duomenų bazių atstovais.

2014 metais EIFL organizavo 8 seminarus internetu autorių teisių, licencinių sutarčių sudarymo ir kitomis temomis, kuriuose mūsų šalies specialistai labai aktyviai dalyvaudavo. Informaciją apie šiuos seminarus visuomet persiūsdavome ne tik į LMBA forumą, bet ir Lietuvos mokslo periodikos asociacijos specialistams.

Ataskaitiniu laikotarpiu G. Tautkevičienė teikė virtualias konsultacijas dėl Birmoje vykdomo projekto mokymų.

6.2. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje EBLIDA

EBLIDA (*European Bureau of Library, Information and Documentation Associations*) narė Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija tapo 2006 m. LMBA yra vienintelė šios bibliotekų lobizmo Europos Sąjungoje užsiimančios organizacijos narė Lietuvoje. Mokame nario mokestį, 2014 m. turėjome sumokėti 624,55 EUR, tačiau sąskaitą gavome gruodžio mėn., o mokėjimą perkėlėme į 2015 m. sausį, kad sutaupytume valiutos pirkimo išlaidas.

2014 m. EBLIDA paskelbė kampaniją "For the right to e-read". Skelbiant EBLIDA peticiją dėl el. leidinių skaitymo Bendradarbiavome ją viešindami ne tik su EBLIDA, bet ir Lietuvos bibliotekininkų draugija.

EBLIDA leidžia el. biuletenį, jį persiunčiame LMBA nariams el. paštu. Visa EBLIDA veikla pristatoma tinklalapyje <http://www.eblida.org/>.

E. Banionytė yra EBLIDA EGIL (*Expert Group on Information Law*) – autorių teisių ekspertų grupės narė, dalyvauja virtualiose darbo grupės diskusijose. Dėl nepalankaus posėdžių tvarkaraščio 2014 m. E. Banionytė posėdžiuose nedalyvavo.

6.3. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje LIBER

LIBER (*the Association of European Research Libraries*) narė Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija yra nuo 2007 m. Pastoviai gauname iš jų informaciją ir dokumentus, LMBA ir Lietuvos bibliotekos – LMBA narės turi nuolaidų dalyvaujant konferencijose, kurios vyksta kasmet. Mokame nario mokestį, 2014 m. jis buvo 210,00 EUR.

2014 m. LIBER konferencija vyko Rygoje (Latvija). Joje dalyvavo LMBA pirmininkė E. Banionytė.

6.4. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje ICOLC

Oficialios narystės ICOLC (*International Coalition of Library Consortia*) nėra, tačiau su šiuo tarptautiniu judėjimu esame kartu nuo 2002 metų, esame užsiregistravę uždarame ICOLC forume, o ICOLC intranete randame tik bibliotekininkams skirtos informacijos.

2014 m. spalio 19–22 dienomis LMBA pirmininkė, Projekto vadovė Emilija Banionytė, administracijos vadovė, Projekto duomenų bazių specialistė Aušra Vaškevičienė, Projekto duomenų bazių specialistės asistentė Jevgenija Ševcova dalyvavo ICOLC rudens konferencijoje Lisabonoje. Konferencijos metu buvo diskutuojama konsorciūmo darbo klausimais, nagrinėjamos duomenų bazių licencijavimo problemos ir ypatumai, išklausti ir aptarti leidėjų pranešimai.

6.5. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje IFLA

LMBA nėra oficiali IFLA (*International Federation of Library Associations and Institutions*) narė, tačiau dalyvavimas IFLA veikloje mums svarbus, kadangi į IFLA konferencijas atvyksta daug leidėjų ir verta skirti laiko su jais susitikti parodos metu. Dauguma mūsų yra LBD nariai, todėl gali naudotis IFLA naryste ir gauti nuolaidų dalyvaujant IFLA konferencijoje.

E. Banionytė yra IFLA CLM (*Copyright and Legal Matters*) komiteto narė, dalyvauja virtualiose darbo grupės diskusijose. 2014 m. spalio 16–22 dienomis LMBA pirmininkė, Projekto vadovė Emilija Banionytė dalyvavo Lione (Prancūzija) vykusioje konferencijoje. Joje susitiko su leidėjais ir planavo prenumeratą sekančiam ES projekto etapui, dalyvavo CLM posėdžiuose, klausė konferencijos pranešimų.

6.6. Dalyvavimas tarptautinėje organizacijoje SPARC Europe

LMBA nėra oficiali *SPARC Europe* narė, nors dar 2011 m. esame nutarę įstoti į šią mus remiančią organizaciją. Dar 2012 metais vyko derybos dėl LMBA narystės *SPARC Europe*, tačiau nesutarta dėl nario mokesčio dydžio. Įdomu, kad naujajame *SPARC Europe* tinklalapyje <http://sparceurope.org/about/our-members/> LMBA įvardinta kaip šios organizacijos narė. *SPARC Europe* yra mokslinės komunikacijos pokyčius mokslininkų ir visuomenės naudai propaguojanti organizacija.

Nuo 2013 m. LSMU bibliotekos ir informacijos centro direktorė Meilė Kretavičienė yra *SPARC Europe* valdybos narė.

7. LMBA viešinimas

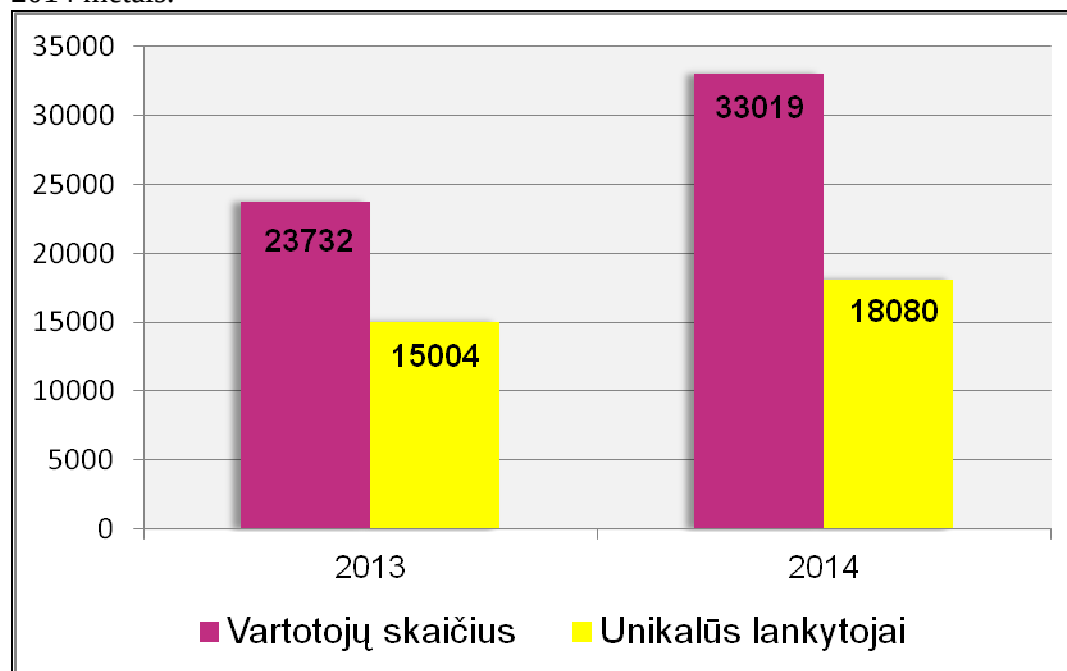
LMBA svetainė – mūsų veiklos langas į pasaulį. Informacija joje pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis. Intranete patalpinti tik LMBA uždaram naudojimui skirti dokumentai: licencinės sutartys, statistika, kt. viešai neplatinama informacija. 2014 m. LMBA interneto svetainėje apsilankė 33 019 lankytojų, iš jų 18 080 – unikalūs lankytojai. Iš viso peržiūrėta 131 164 puslapiai, vidutinė apsilankymo trukmė – 3 min. Vienu metu vidutiniškai prie LMBA svetainės yra prisijungę 3 vartotojai.

Daugiausia lankytojų sulaukėme iš Lietuvos – 92,42 proc. LMBA domisi ir kitų šalių gyventojai: Brazilija – 1 proc., JAV – 0,75 proc., Didžioji Britanija – 0,64 proc., Kinija – 0,40 proc. ir Vokietija – 0,38.

Populiariausios LMBA svetainės skiltys: apie duomenų bazės, mokymų modulius, apie pačius mokymus, apie projektą eMoDB.LT2 ir naujienos.

Aktyviausiai intranetu naudojosi šių institucijų dešimtukas: ŠU, VU, MRU, ISM, LNB, VGTU, LEU, KTU, KAVB, LSMU.

6 pav. pavaizduotas LMBA interneto svetainės vartotojų ir unikalių lankytojų pokytis 2013–2014 metais.

6 pav. LMBA interneto svetainės vartotojų ir unikalių lankytojų pokytis 2013–2014 metais.

Savo svetainėje pateikiame publikacijų, viešinančių LMBA veiklą, prenumeruojamas duomenų bazes ar projektą eMoDB.LT2, sąrašą. 2014 m. publikacijos:

- TAUTKEVIČIENĖ, Gintarė; ŠARLAUSKIENĖ, Lina ir kt. *Naudojimas elektroniniais mokslo informacijos ištekliais: mokomoji knyga* [interaktyvus]. Vilnius, 2014. Prieiga per internetą <<http://www.lmba.lt/node/14473>>. ISBN 978-609-95149-2-5
- BANIONYTĖ, Emilija. Atradimai kitaip [pokalbis su LMBA pirmininke Emilija Banionyte; kalbėjosi Rolandas Maskoliūnas]. Iš *Mokslas ir IT. LRT.LT* [interaktyvus], 2014 gegužės 4 [žiūrėta 2014 gegužės 7 d.]. Prieiga per internetą <http://www.lrt.lt/naujienos/mokslas_ir_it/1/42466/atradimai_kitaip>.
- Prenumeruojamų duomenų bazių panauda Lietuvos viešosiose bibliotekose [Rankraštis] : tyrimo ataskaita / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ; [tyrimą parengė: Agnė Daujotaitė, Alvida Diržauskienė, Laura Šimkutė ... [et al.]. Vilnius, 2014.

LMBA nariai savo institucijų interneto svetainėse aktyviai viešina duomenų bazes, kurias įsigyja per LMBA ES projektą eMoDB.LT2, jos pažymėtos ESF viešinimo ženklu. 2014 m. interneto svetainėje publikavome informaciją apie suplanuotus projekto eMoDB.LT2 mokymus ir registraciją į juos.

2015-ųjų metų planai

1. Tęsti projekto „eMoDB.LT2: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai – antrasis etapas“ vykdymą ir atsiskaitymą. Pagrindiniai darbai:
 - a. Baigti suplanuotus mokymus mokslininkams ir kitiems tyrėjams bei studentams (magistrantams ir doktorantams).
 - b. Organizuoti antrąją tarptautinę konferenciją, ji suplanuota 2015-03-12.
 - c. Organizuoti tęstinio mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo duomenų ištekliais ugdymo poreikio apimtį ir sudėties mokslinio tyrimo atlikimą.
 - d. Nusipirkti audito paslaugas projekto eMoDB.LT2 auditavimui.
2. Tęsti bendradarbiavimą su Kultūros ministerija dėl lėšų skyrimo užsienio duomenų bazių prenumeratai Lietuvos mokslinėms ir viešosioms bibliotekoms.
3. Ruoštis sekančiam ES projekto etapui – eMoDB.LT3, parengti projektą finansavimui gauti.
4. Vykdyti duomenų bazių, kurių prenumerata neįtraukta į ES projekto ar KM finansuojamų sąrašą, pirkimus, jei bent vienas LMBA narys pageidaus prenumeratos už savo lėšas.
5. Organizuoti naujų duomenų bazių testavimus.
6. Administruoti per LMBA prenumeruojamas duomenų bazines, bendrauti su duomenų bazių tiekėjais bei LMBA bibliotekomis, spręsti probleminius klausimus.
7. Analizuoti prenumeruojamų duomenų bazių panaudos statistiką.
8. Organizuoti duomenų bazių pristatymus ir susitikimus su leidėjais LMBA bibliotekose bei internetu.
9. Atstovauti Lietuvos mokslines bibliotekas tarptautinėse organizacijose EIFL, EBLIDA, LIBER, IFLA, ICOLC, SPARC Europe ir kt.
10. Propaguoti atvirąją prieigą, atvirojo kodo programas ir kt. naujoves bibliotekose. Dalyvauti FOSTER projekte „Atvirojo mokslo skatinimas jaunųjų mokslininkų tarpe: iššūkiai ir galimybės“ (LMBA – projekto partneris).
11. Atstovauti bibliotekas sprendžiant autorių teisių klausimus.
12. Viešinti LMBA Lietuvoje ir užsienyje.

Dėkojame

LMBA nariams, kurie pasitiki asociacija ir dalyvauja jos veikloje.

Bibliotekoms, kurios mus priima visuotinių susirinkimų ir kitų renginių metu.

Nuolatiniais talkininkams ir savanoriams, be kurių profesionalios ir geranoriškos pagalbos nepavyktų padaryti visų darbų.

Darbo grupei, sudarytai pasiruošimui struktūrinių fondų programavimo laikotarpiui iki 2020 metų:

Socialiniai mokslai – Dž. Kaunaitė, KU;

Biomedicinos mokslai – M. Kretavičienė, LSMU, L. Šarlauskienė, ASU;

Technologijos ir fiziniai mokslai – G. Tautkevičienė, KTU, S. Vaičiūnaitė, VGTU;

Humanitariniai mokslai – R. Sarmolotovienė, VU.

Darbo grupės koordinatorė – LMBA pirmininkė E. Banionytė.

Nacionalinei bibliotekai ir jos vadovams už nuolatinį palaikymą ir nemokamą būstinę II-uose Nacionalinės bibliotekos rūmuose Sirvydo gatvėje 4.

Priedas Nr. 1. Prenumeruojamų duomenų bazių leidinių statistika: 2014 metai

Duomenų bazių sąrašas (be el. knygų)

Duomenų bazės (be el. knygų duomenų bazių) pavadinimas	kontraktas nuo	kontraktas iki	Iš viso leidinių	FT žurnalų skaičius	FT el. knygų skaičius
Academic Search Complete (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	14685	9029	369
ACS Web Editions	2013 03 05	2015 09 20	43	43	
American Institute of Physics	2013 05 23	2015 09 20	6	6	
American Physical Society	2013 04 29	2015 09 20	8	8	
Annual Reviews	2014 01 01	2015 09 20			
<i>Science Collection</i>			37	37	
<i>Economics Collection</i>			3	3	
ATLA Religion Database (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	1769	290	
The Biomedical and Life Science Collection	2014.05.14	2015.03.31	n/d		
BMJ Journals	2012 08 09	2015 07 22	39	39	
Business Source Complete (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	21886	3820	891
Cambridge Journals Online	2014 01 01	2015 12 31			
<i>Humanities and Social Sciences Collection</i>			204	204	
<i>Medicine and Veterinary Collection</i>			68	68	
Cochrane Library	2012 09 06	2015 07 21			
<i>Cochrane Database Of Systematic Reviews</i>					
<i>Database of Abstracts of Reviews of Effects</i>					
<i>Cochrane Central Register of Controlled Trials</i>					
<i>Cochrane Methodology Register</i>					
<i>Health Technology Assessment Database</i>					
<i>NHS Economic Evaluation Database</i>					
<i>About the Cochrane Collaboration</i>					
Descriptions of Fungi and Bacteria	2014.06.10	2017.05.31	n/d		
EconLIT with FT (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	3210	685	16
EDP Sciences	2012 09 03	2015 07 22	1	1	
Education Research Complete (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	3487	1344	551
Emerald Engineering eJournals Collection	2012 09 11	2015 07 22	19	19	
Emerald Management eJournals Collection	2012 09 11	2015 07 22	141	141	
Environment Complete (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	2519	1093	189
ERIC (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	n/d		
GreenFILE (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	745	6	
Health Source - Consumer Edition (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	361	72	110
Health Source: Nursing/Academic Edition (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	833	335	1
Humanities International Complete (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	2901	1231	599
IEEE/IET Electronic Library	2012 07 24	2015 07 21	428	428	
IOPscience EXTRA	2012 09 03	2015 07 21	53	53	
JSTOR	2013 04 29	2015 09 20			

<i>Arts & Sciences I</i>			176	176	
<i>Arts & Sciences II</i>			198	198	
<i>Arts & Sciences III</i>			226	226	
<i>Arts & Sciences IV</i>			160	160	
<i>Arts & Sciences V</i>			219	219	
<i>Arts & Sciences VI</i>			222	222	
<i>Arts & Sciences VII</i>			258	258	
<i>Public Library Collection I</i>			2518	2518	
<i>Public Library Collection II</i>			317	317	
Library, Information Science & Technology Abstracts (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	905		
Lippincott Williams & Wilkins Custom	2012 09 03	2015 09 30	70	70	
Literary Reference Center (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	9977	90	9317
MasterFILE Premier (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	5057	1660	629
MEDLINE (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	5600		
Nature	2012 09 07	2015 07 23	1	1	
Newspaper Source (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	491		
Nutrition and Food Science Database	2014.06.10	2017.05.31	6924	6924	
Oxford Journals Online	2012 11 19	2015 09 20	238	238	
Project Muse	2012 12 11	2015 09 20	211	211	
PsycARTICLES (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	84	84	
Regional Business News (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	243	74	
SAGE Journals Online	2012 11 30	2015 09 20			
<i>Sage Premier Package 2009</i>			538	538	
<i>Sage Premier Package 2012</i>			614	614	
Science (online edition: 1997-current issue)	2012 04 25	2015 07 17	1	1	
Science Direct	2012 12 21	2015 09 20	2347	2347	
SocINDEX with full-text (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	6069	879	851
SPORTDiscus with Full Text (per EBSCO)	2012 08 01	2015 07 31	1313	653	125
Springer LINK	2012 12 21	2015 09 20	1936	1936	
Taylor and Francis	2013 01 24	2015 09 20	1507	1507	
Teacher Reference Center (iš EIFL.net paketo)	2012 08 01	2015 07 31	n/d		
Wiley Online Library	2012 11 23	2015 09 20			
<i>Full Collection</i>	2012 11 23	2015 09 20	1367	1367	
<i>STM Collection</i>	2012 11 23	2015 09 20	791	791	
			104.024	43.234	13.648

El. knygų duomenų bazių sąrašas

El. knygų duomenų bazės pavadinimas	kontraktas nuo	kontraktas iki	Iš viso leidinių	FT žurnalų skaičius	FT el. knygų skaičius
AccessEngineering from McGrawHill	2013.09.01	2017.08.31	531		531
eBooks on EBSCOhost	2013 05 29 ir 2013 06 19	2015 09 20 ir 2015 06 30	125000		125000
eBooks on ScienceDirect	2012 12 21	2015 09 20			
<i>Elsevier Monograph Collection 2011</i>			295		295*
<i>Elsevier Monograph Collection 2012**</i>			346		346*
Elsevier Books Series/Handbook series:			872		872
<i>Agriculture and Biological Sciences (2008-2012)</i>					
<i>Methods in Enzymology (2008-2012)</i>					

<i>Biochemistry, Genetics and Molecular Biology (2008-2012)</i>					
<i>Chemistry (2008-2012)</i>					
<i>Immunology (2008-2012)</i>					
<i>Neuroscience (2008-2012)</i>					
<i>Pharmacology, Toxicology and Pharmaceutical Science (2008-2012)</i>					
<i>Physics and Astronomy (2008-2012)</i>					
<i>Psychology (2008-2012)</i>					
Ebrary	2014.01.01	2015.12.31			
<i>Academic Complete Collection</i>			121445		121445
<i>Medicine Collection</i>			3872		3872
<i>Life Science Collection</i>			6387		6387
<i>Education Collection</i>			5195		5195
<i>Engineering & Technology Collection</i>			8548		8548
<i>Psychology Collection</i>			5987		5987
<i>Business & Economics Collection</i>			16882		16882
Grove Art Online	2014 01 01	2014 12 31			4
Grove Music Online	2014 01 01	2014 12 31			3
Oxford Reference Online	2014 01 01	2014 12 31	215		215
SpringerLINK E-Books	2007	Netermi- nuotas			
<i>Architecture, Design & Arts</i>			25		25
<i>Behavioural Science Library</i>			40		40
<i>Biomedical & Life Science Library</i>			300		300
<i>Business & Economics Library</i>			200		200
<i>Chemistry & Material Science Library</i>			165		165
<i>Computer Science Library</i>			800		800
<i>Earth & Environmental Science Library</i>			150		150
<i>Engineering Library</i>			320		320
<i>Humanities, Social Science, & Law Library</i>			170		170
<i>Mathematics Library</i>			325		325
<i>Medicine Library</i>			260		260
<i>Physics & Astronomy Library</i>			245		245
VGTU leidyklos "Technika" el.knygos	2014.09.03	2015.08.31			
<i>Humanitarinių mokslų kolekcija</i>			48/53*		48/53*
<i>Statybos inžinerijos kolekcija</i>			77/83*		77/83*
<i>Socialinių mokslų kolekcija</i>			63/66*		63/66*
<i>Fizinių mokslų kolekcija</i>			40/41*		40/41*
<i>Aplinkos inžinerijos ir kraštotvarkos kolekcija</i>			40/46*		40/46*
<i>Aviacijos, transporto inžinerijos kolekcija</i>			35/38*		35/38*
<i>Elektros ir elektronikos inžinerijos, informatikos inžinerijos kolekcija</i>			58/61*		58/61*
<i>Matavimų inžinerija, mechanikos inžinerija, medžiagų inžinerija</i>			74**		74*
<i>Pirmakursio knygų rinkinys</i>			75**		75*

* antras skaičius – leidinių skaičius pagal atnaujintą licencinę sutartį (ankstesnės prenumeratos laikotarpis 2013-09-01 - 2014-08-31).

** Naujų kolekcijų duomenys atnaujintoje licencinėje sutartyje.

Archyvų sąrašas

Archyvo pavadinimas	kontraktas nuo	kontraktas iki	Iš viso leidinių	FT žurnalų skaičius	FT el. knygų skaičius
Annual Reviews (archyvas)			33	33	
Cambridge Journals Online (archyvas)					
<i>STM Package</i>			76	76	
<i>HSS Package</i>			105	105	
Emerald Backfiles (archyvas)			121	121	
IOP Publishing Archive collection 1874-1999 (archyvas)			66	66	
Science Classic (archyvas)			1	1	
Springer LINK Archive (archyvas)			1095	1095	